

MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR
Csongrád Megyei Levéltára

Postacím: 6701 Szeged Pf. 460
Cím: 6720 Szeged, Dóm tér 1-2.
Tel/fax: (62) 425-199
E-mail: csml@mnl.gov.hu
Honlap: www.csml.hu

Tárgy: 39. Csongrád Megyei Levéltári Napok Szegeden

Ü. i.: dr. Bagi Zoltán Péter PhD

Pályázati azonosító: 204108/01343

Ikt. szám: 18/142-1/2016

Szakmai beszámoló

Az NKA 204108/01343 pályázati azonosítóval ellátott pályázatán elnyert 450 000 (négyszázezerötven) forintból az MNL Csongrád Megyei Levéltára két helyszínen (Makón és Szegeden) rendezte meg a 39. Csongrád Megyei Levéltári Napokat.

A Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád Megyei Levéltára 1978 óta minden esztendőben Levéltári Napokat rendez a megyei különböző településein. A tudományos-közművelődési rendezvény kettős célt szolgált, illetve szolgál. Egyrészt az adott település összegyűlt érdeklődők számára a lehető legszélesebb palettán igyekszik bemutatni szűkebb páttriájuk múltjának fontosabb eseményeit, történetét. Másrészt lehetőséget teremtenek arra ezek a konferenciák, hogy a megjelenteket beavassuk a levéltár tudományos-ismeretterjesztő munkájába, valamint a közönség soraiból újabb kutatókat, érdeklődőket „toborozzunk”.

Ez évben Szegeden, de két helyszínen rendeztük meg a Levéltári Napokat. Az első rendezvényünkre október 5-én került sor. A konferenciának témájául két, ma is aktuális és neuralgikus témát választottunk az emlékév rendezvényeivel is összhangban: a kitelepítések és a „málenkij robotra” hurcolások történetét mutattuk be röviden, egy összefoglaló és három esettanulmány jellegű előadás formájában. A konferencián elhangzottak közül három foglalkozott a kitelepítésekkel. Ezek mindegyike a mai Csongrád megyéhez volt köthető. A negyedik előadás szólt a „málenkij robotról”. Ez a téma térben is messzebb vitte megyéjétől a hallgatóságot, hiszen a balmazújvárosi németységnek a Szovjetunióba való elhurcolásával és rabszolgamunkájával foglalkozott.

Az előadók és az előadások:

Nagy Mária-Saad József: *Amit már ismerünk és amit még megismerhetünk... Gondolatok a szegedi és a Csongrád megyei határsáv-kitelepítések kapcsán.*

„A másolat hiteles”
tartalmában mindenben
meggyezik az eredetivel
2016.12.05 dátum
aláírás

MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR
Csongrád Megyei Levéltára

Postacím: 6701 Szeged Pf. 460
Cím: 6720 Szeged, Dóm tér 1-2.
Tel/fax: (62) 425-199
E-mail: csml@mnl.gov.hu
Honlap: www.csml.hu

Farkas Csaba: *A pártállami szervek Csongrád megyében a kitelepítések folyamatában.*

Urbancsok Zsolt: *Kitelepítések a déli határsávból a Makói járás területén.*

Bagi Zoltán Péter: *Balmazújvárosi németek „málenkij robotra” hurcolása.*

A Levéltári Napok második napi rendezvényére szintén Szegeden, október 6-án került sor. A rendezvény címe „Hadifogolytábor és hadifogolysors a Szegedi Fegyház és Börtönben 1944-1945-ben” volt. Az emlékkonferencia méltó emléket állított a köznyelvben csak Csillagbörtönként ismert Szegedi Fegyház és Börtön kevésbé ismert történetének. Jelesül annak az időszaknak, amikor az intézmény falain belül a rabosítottak mellett, illetve helyett hadifogságba esetteket is őriztek. A rendezvényhez kapcsolódóan egy emléktábla-avatásra, felszentelésre és megkoszorúzásra is sor került. A konferencián három előadás hangzott el. Az első Szeged katonai megszállásával, a második a börtön és fegyház szovjet hadifogolytáborként való üzemelésével foglalkozott. Míg a harmadik azt vette górcső alá, hogyan „nyerte vissza” eredeti funkcióját az intézmény, azaz, hogyan lett hadifogolytáborból ismét kerületi börtön.

Az előadók és az előadások:

Halmágyi Pál: *Szeged katonai megszállása 1944-ben.*

Farkas Csaba: *A Szegedi Király Kerületi Börtön, mint szovjet hadifogolytábor.*

Tikász Sándor: *A hadifogolytáborból a kerületi börtön újra megnyitásáig.*

Szakmai beszámolóink végén szeretnénk jelezni, hogy a nevezett beszámolót közzé fogjuk tenni a központi működtetésű portálon, amint az működni kezd. Egyrészt szeretnénk megemlíteni, hogy a beszámoló, valamint a rendezvényről készült fényképek válogatása, a meghívók és a jelenléti ívek is megtalálhatóak honlapunkon a http://mnl.gov.hu/mnl/csml/kozerdeku_adatok alatt. Másrészt a pályázati beszámoló kikerült a következő honlapcímre is: <http://hungaricana.hu/hu/nka-palyazati-beszamolo-feltoltese/> 39. Csongrád Megyei Levéltári Napok.

Szeged, 2016. 11. 25.

„A másolat hiteles”
tartalmában mindenben
meggyezik az eredetivel
2016.12.05 dátum aláírás

Dr. Biernacki Karol
Levéltár-igazgató

A Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád Megyei Levéltára tisztelettel meghívja Önt a

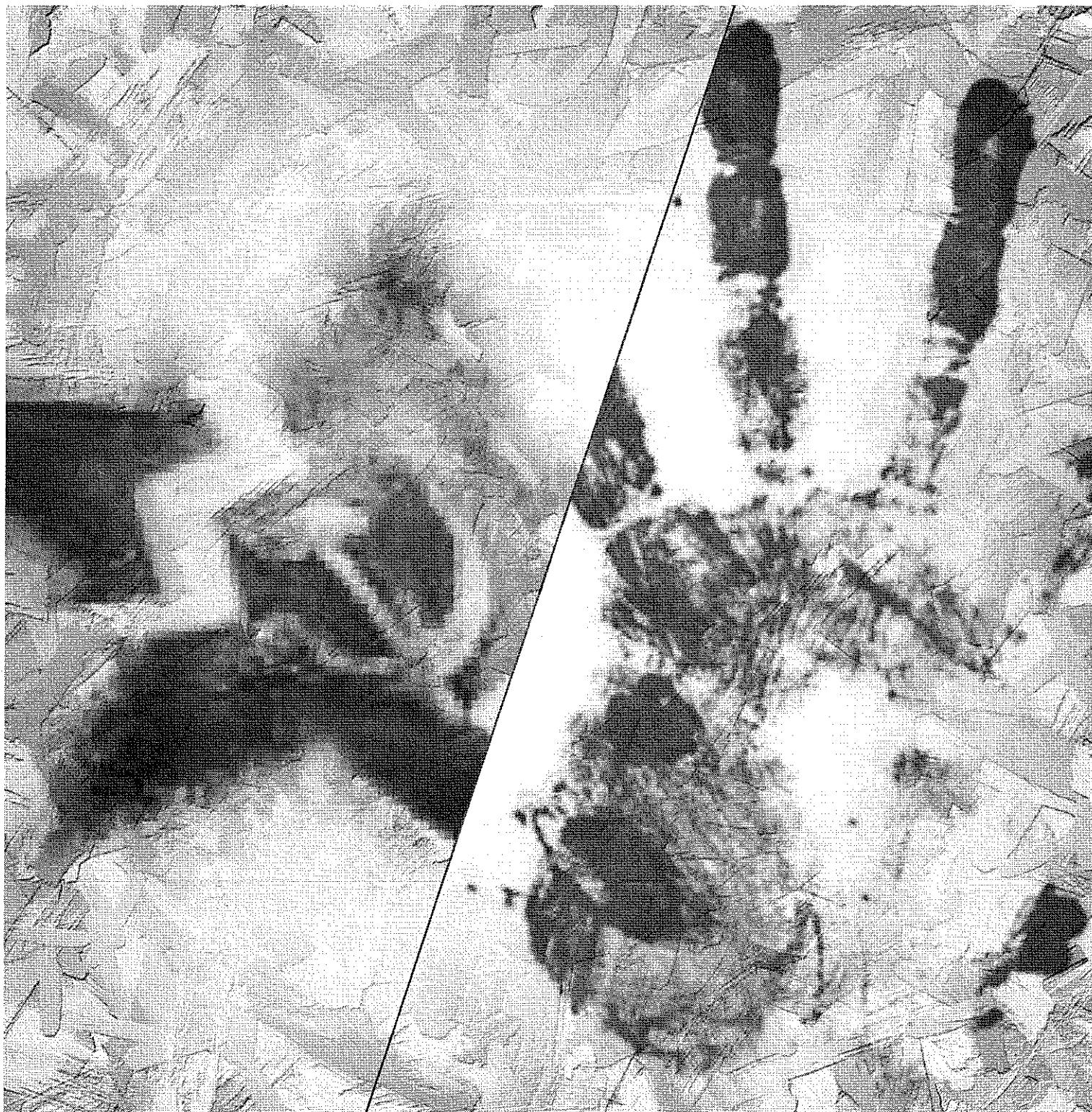
2016. október 5-én 16³⁰ órakor tartandó

XXXIX. LEVÉLTÁRI NAPRA

D. A. H. I. Y

A másolat hiteles
tartalmában mindenben
meg egyezik az eredetivel
2016. 12. 05. *w*
dátum aláírás

Helyszín:

Dóm Látogatóközpont
(Altemplom, Szeged, Dóm tér 16.)

A levéltári napot megnyitja

DR. BIERNACKI KAROL
levéltárigazgató, MNL Csongrád Megyei Levéltára

A konferenciát vezeti

PRESZTÓCZKI ZOLTÁN
főlevéltáros, MNL Csongrád Megyei Levéltára

Program

Amit már ismerünk és amit még megismerhetünk... Gondolatok
a szegedi és a Csongrád megyei határsáv-kitelepítések kapcsán

NAGY MÁRIA-SÁAD JÓZSEF
szociológus, Telepesek Társadalmi Múzeum Alapítvány

A pártállami szervek Csongrád megyében a kitelepítések folyamatában

DR. FARKAS CSABA
főlevéltáros, MNL Csongrád Megyei Levéltára

Kitelepítések a déli határsávból a Makói járás területén

URBANCSOK ZSOLT
osztályvezető, MNL Csongrád Megyei Levéltára

Balmazújvárosi németek „málenkij robotra” hurcolása

DR. BAGI ZOLTÁN PÉTER
főlevéltáros, MNL Csongrád Megyei Levéltára

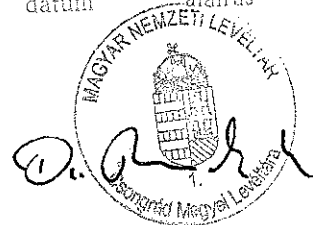
A levéltári napot támogatta

Dóm Látogatóközpont
Nemzeti Kulturális Alap

Szeged-Csanádi Egyházmegye

„A másolat hiteles”
tartalmában mindenben
meg egyezik az eredetivel
2016.12.05 dátum aláírás

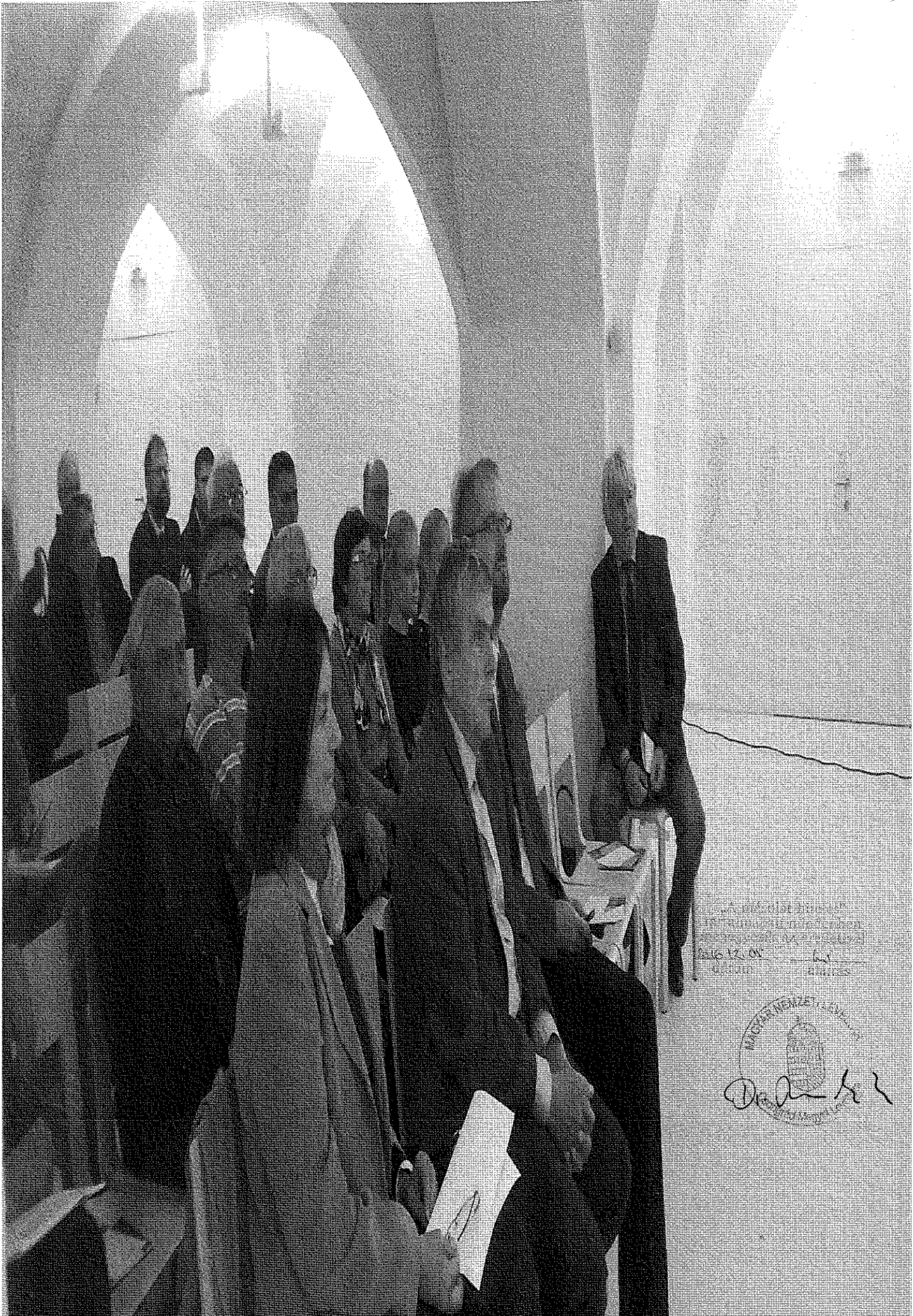
JELLENLÉTI ÍV

a 2016. október 5-én 16³⁰ órakor tartandó „Kitelepítések Csongrád megyében
1950–1953 között” című XXXIX. Levéltári Napra

Sor- szám	N é v	Aláírás
1.	Köszd Antal	Köszd Antal
2.	PRESZTŐCZKI ZOLTÁN	Presztőczki Zoltán
3.	URBANOVIC ZSOLT	Urbanovic Zsolt
4.	DOTALE KRISTINA	Dotale Kristina
5.	DR FÜVESI ISTVÁN	Füvesi István
6.	TÓTHNÉ FURA JOANNA	Tóthné Fura Joanna
7.	Tóth Kata	Tóth Kata
8.	Tóth Eszter	Tóth Eszter
9.	Paplogó Józsefné	Paplogó Józsefné
10.	NYÁRI IMRENE	Nyári Imre
11.	NYÁRI IMRE	Nyári Imre
12.	VIZI DÁVID MÁTÉ	Vizi Dávid Máté
13.	NYÁRI LILIA	Nyári Lília
14.	ZERNACKI KAROL	Zernacki Karol
15.	BAGI ZOLTÁN	Bagi Zoltán
16.	SAA'D JÓZSEF	Saad József
17.	NAGY Mária	Nagy Mária
18.	Pachalyi Béla	Pachalyi Béla
19.	FARKAS CSABA	Farkas Csaba
20.	KOVÁCS FERENC	Kovács Ferenc
21.	Thiering-Földi Zsuzsanna	Thiering-Földi Zsuzsanna
22.	Bódi János	Bódi János

Sor- szám	N é v	Aláírás
23.	Tóth MARCELL	Tóth Marcell
24.	DOMOKOS IKISZ	Domokos
25	Zentai Zoltán	Zentai
26	LOVAI TAMÁSNE	Lovai Tamásné
27	Ugri Sándor	Ugri Sándor
28	Szenti Anna	Szenti Anna
29	Közme Gábor	Közme Gábor
30	Abraham V. Ghe	Abraham V. Ghe
31	SPRACKE RAL ZSOL	Spracke Ral Zsol
32.	SÁFA R GYULA	Sáfa R Gyula
33.	BIRÓ GÖRGE	Bíró Görgö
34	Dr. Blazsard Lulu	Blazsard Lulu
35	DR. LAMPEN LÁRÁ	Lampen Lára
36	HEGEDÜS BERNADETT	Hegedüs Bernadett
37	PETROVSZKI TAMÁS	Petrovszki Tamás
38.	Dr. János Kálmán	Dr. János Kálmán
39	ORBÁN IMRÓ	Orbán Imró
40.	GHE NEVEI JÓZSEF	Ghe Nevei József
41.	SZABÓ KEMEC	Szabó Kemec
42.	Tóth István	Tóth István
43.	Lóhács György	Lóhács György
44.	NEUENBACH RANILA	Neuenbach Ranila
45	BODOR TÍMEA	Bodor Tímea
46	NISS JENŐ	Niss Jenő

...A member of the
...with the following
...of the
2016-12-09
...

MICHIGAN STATE UNIVERSITY
D. A. H. 2

Archivum

Magyar Nemzeti Levéltár

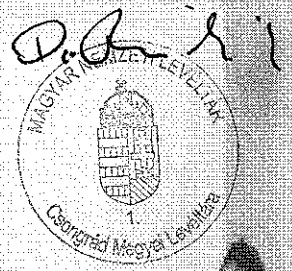
MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR
KÖZLEMÉNYEK
2019

Magyar Nemzeti Levéltár
Közlöny
2019. évi I. szám
1. kötet
Tartalomjegyzék
1. kötet
2. kötet
3. kötet
4. kötet
5. kötet
6. kötet
7. kötet
8. kötet
9. kötet
10. kötet

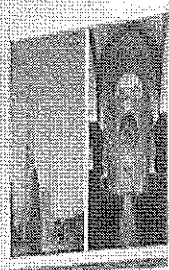

„A másolat készítés
tartalmában mindenben
meggyezik az eredetivel
2016.12.05. lv
 dátum aláírás

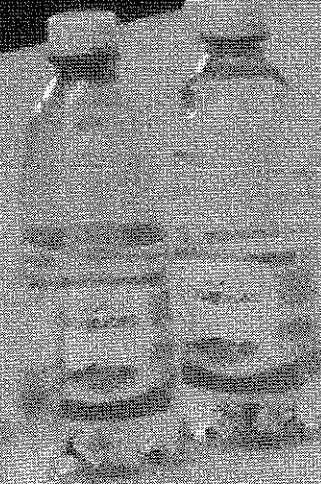
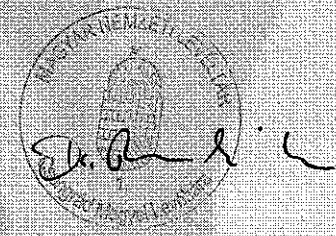
A magyar hiteles
tartalékra bízottak
2016. 12. 05. *W*
Család- és Szociális Minisztérium

DOM

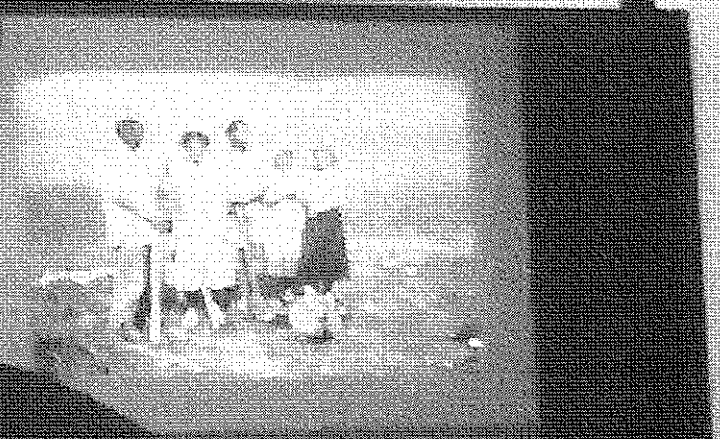

„Aristotelis hirtos“
MUNICIPALITY OF
2016.12.05. *W*

MAGYAR SZEPHETILEK

A Magyar Köztársaságban minden
tanulmányban résztvevőnek
megadatik az előzetes
10.6.12.01. ...
dátum ...

51. járás
2010. május 11.

Makó

Program

MEGHÍVÓ

E-mail: szeged.uk@bv.gov.hu
PROGRAM

09³⁰ Regisztráció

Tisztelettel meghívom Önt

2016. október 6-án (csütörtök) 10.00 órától

12⁰⁰ Emléktábla leleplezése

10⁰⁰ Köszöntők

Dr. Pintér Sándor belügyminiszter
Dr. Juhász Tünde kormány megbízott

a Szegedi Fegyház és Börtön, valamint a Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád Megyei Levéltára által szervezett

Dr. Pintér Sándor belügyminiszter
Csóti András bv. altábornagy, országos parancsnok
Dr. Juhász Tünde kormány megbízott

10²⁰ Szeged katonai megszállása 1944-ben

Dr. Halmágyi Pál
hadtörténész, nyugalmazott múzeumigazgató

Hadifogolytábor és hadifogolysors a Szegedi Fegyház és Börtönben 1944-1945-ben
című

12⁰⁵ Az emléktábla önkumenikus szentelése

Dr. Kiss-Rigó László
Szeged-Csanádi megyéspüspök
Dr. Fekete Károly
Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke
Gáncs Péter
Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke

10⁴⁰ A Szegedi Királyi Kerületi Börtön, mint szovjet hadifogolytábor

Dr. Farkas Csaba történész, főlevéltáros
Csongrád Megyei Levéltár

emlékkonferenciára és emléktábla-avatásra

A rendezvény fővédnöke:

Dr. Pintér Sándor belügyminiszter

12¹⁵ Koszorúzás

Dr. Pintér Sándor belügyminiszter
B. Nagy László országgyűlési képviselő
Dr. Juhász Tünde kormány megbízott

11⁰⁰ Megemlékezés

Dr. Kiss-Rigó László Szeged-Csanádi megyéspüspök

A rendezvény védnökei:

Dr. Juhász Tünde

Csongrád megye kormány megbízottja

11²⁰ A hadifogolytáborról a kerületi börtön újra megnyitásáig

Tikász Sándor bv. dandártábornok, intézőparancsnok
Szegedi Fegyház és Börtön

a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka

Csóti András bv. altábornagy,

11³⁵ Záró gondolatok

Dr. Biernacki Karol
Lengyelország tiszteletbeli konzulja
Csongrád Megyei Levéltár igazgatója

Csóti András
bv. altábornagy,
országos parancsnok

Tikász Sándor
bv. dandártábornok,
intézőparancsnok

Helyszín:

Szegedi Fegyház és Börtön
6724 Szeged, Mars tér 13.

12³⁰

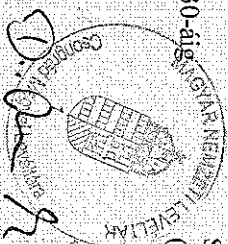
Állófogadás a meghívott vendégek számára a Szeged-Csanádi Egyházmegye Püspöki Hivatalában (Szeged, Aradi vértanúk tere 2.)

Részvételi számdékláról a visszajelzést 2016. szept. 30-ig az alábbi elérhetőségre várjuk:

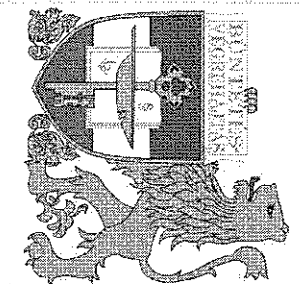
Szegedi Fegyház és Börtön
Tel.: 62/554-973; Fax: 62/622-082

A meghívó átadását a Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád Megyei Levéltára szervezte 2016. 12. 05.

Gáncs Péter

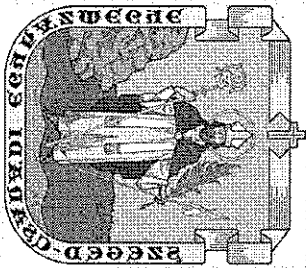

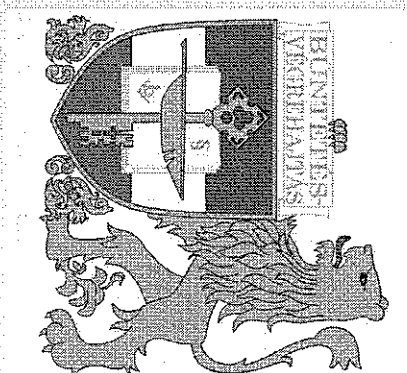
CSONGRÁD MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Magyar Nemzeti Levéltár

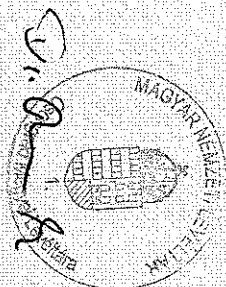
MEGHÍVÓ

HADROGÓDYTÁBOR ÉS HADIROGÓDYSORS
A SZEGEDI FEGYHÁZ ÉS BÖRTÖNÉBEN
1944-1945-BEN

SZEGED
2016. október 6.

NKA
Nemzeti Kulturális Alap

„A műsorszám kivétel”
határidőábrán irattérben
megnyitott az érkezővel
2016. 12. 05.
díjazás

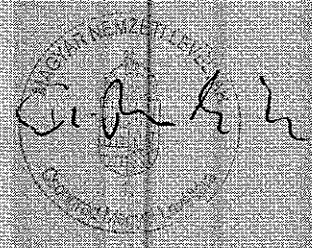
JELLENLÉTI ÍV

a 2016. október 6-án 10 órakor tartandó „Hadifogolytábor és hadifogolysors a Szegedi Fegyház és Börtönben 1944–1945-ben” című Levéltári Napra

Sor- szám	N é v	Aláírás
	CSAMANGÓ JULIANA	Csamangó Julia
	BODOR Tímea	Bodor Tímea
	ROTHKRIK KRISTINA	Rothkrik K.
	KAGYI Vass Tünde	Kagy Vass Tünde
	Kovácsné Kagy Tünde	Kovácsné
	Halmi Csaba	Halmi Csaba
	Varsanyi Attila	Varsanyi Attila
	ERŐSALMO' LAMPERI KATALINA	Erősalmo' Lamperi Katalin
	Tildiz Sándor	Tildiz Sándor
	KAGY ISTVÁN	Kagy István
	SEKICI TAMÁS	Sekici Tamás
	HÉNYI DEZSŐ	Hényi Dezső
	STEINNE' MUCSI ALBERTINA	Steinne'
	Bunford Tamás övny	Bunford Tamás
	dr. Hives Attila öv. szds.	dr. Hives Attila
	FAZEKAS ANOÉLA	Fazekas Anóela
	DÖMÖSI ATTILA	Dömösi Attila
	JANUSKA EVA	Januska Eva
	Kovács Tiborné	Kovács Tiborné
	DR. BECSKÓ KATALIN	Dr. Becskó Katalin
	Szabó János Péter	Szabó János Péter
	MÓRAHALMI MÓNIKA	Mórahalmi Mónika

D. A. K. 2

2016. 12. 03. 16:00

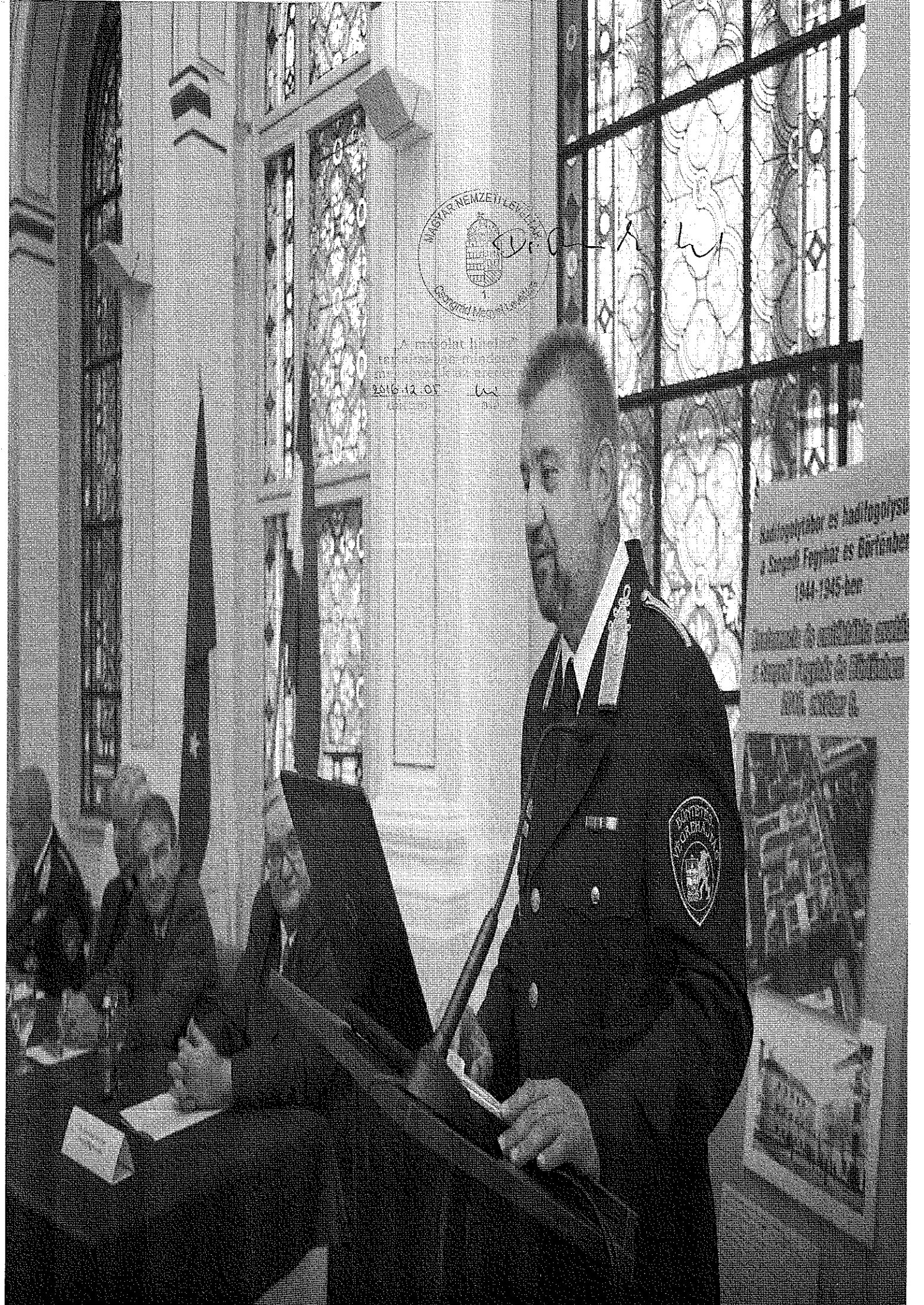

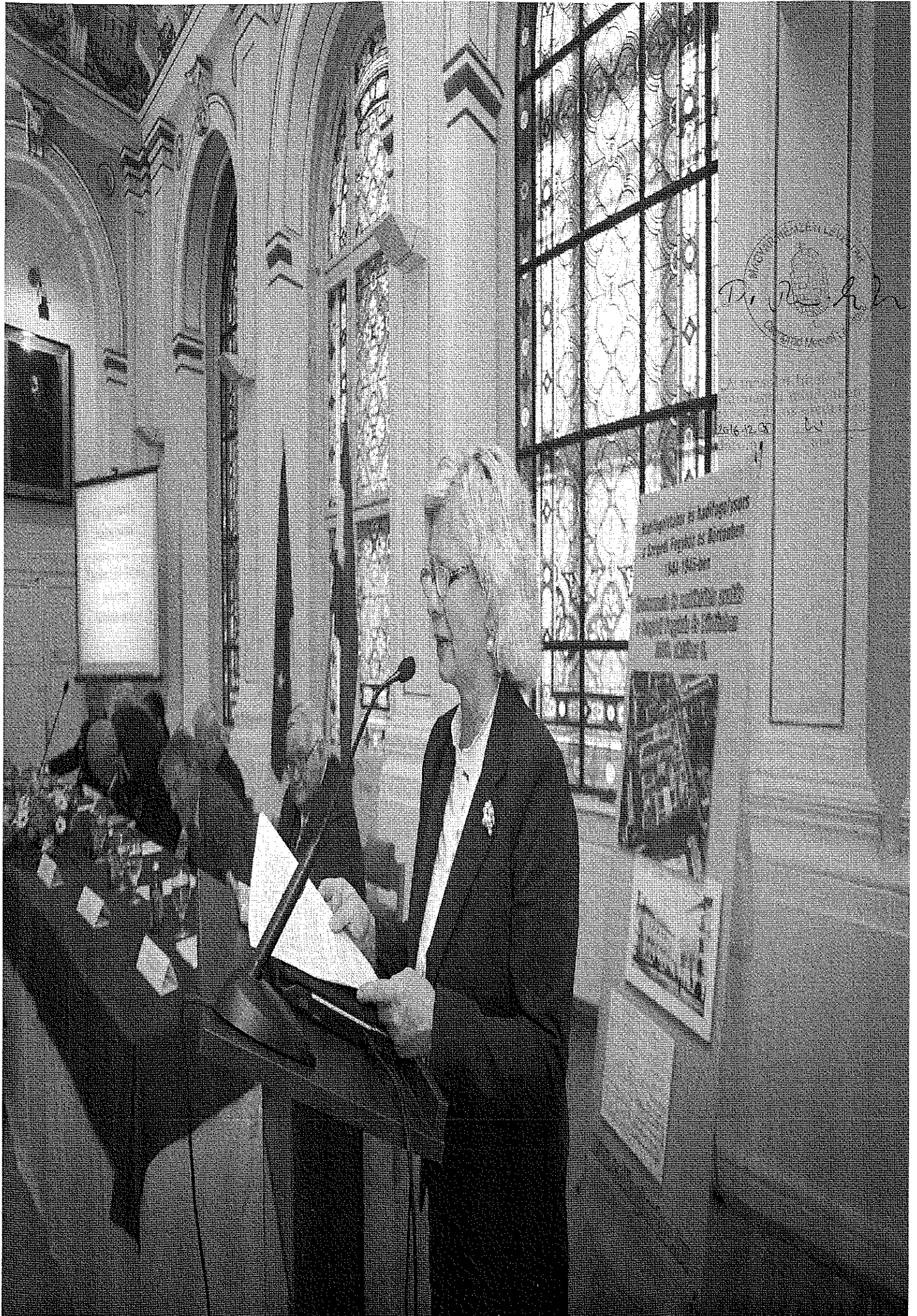
Handwritten signature or initials in blue ink.

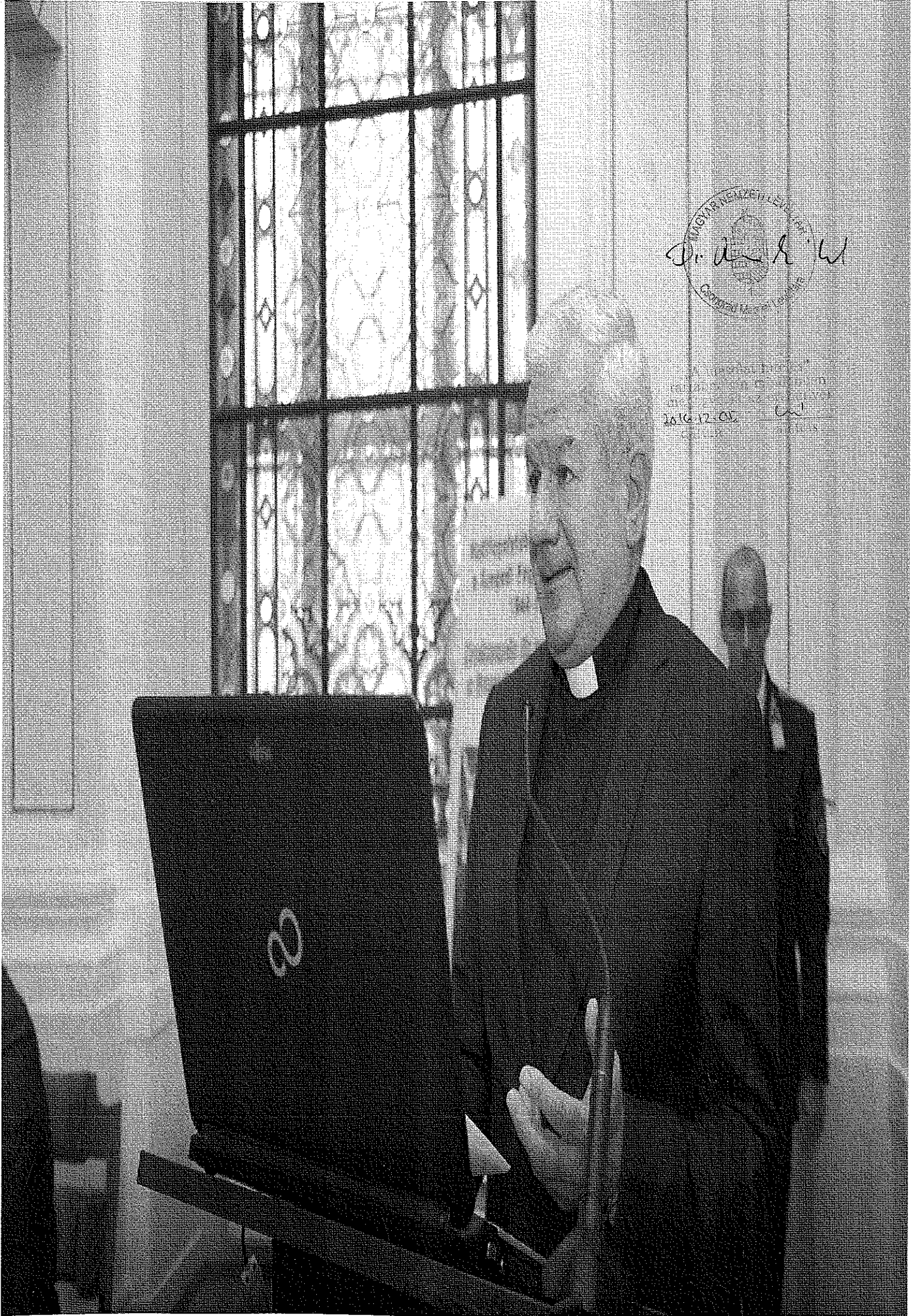
Amirgözléti...
1916-12-05

...és hadi...
1944-1945...

...és hadi...
1944-1945...

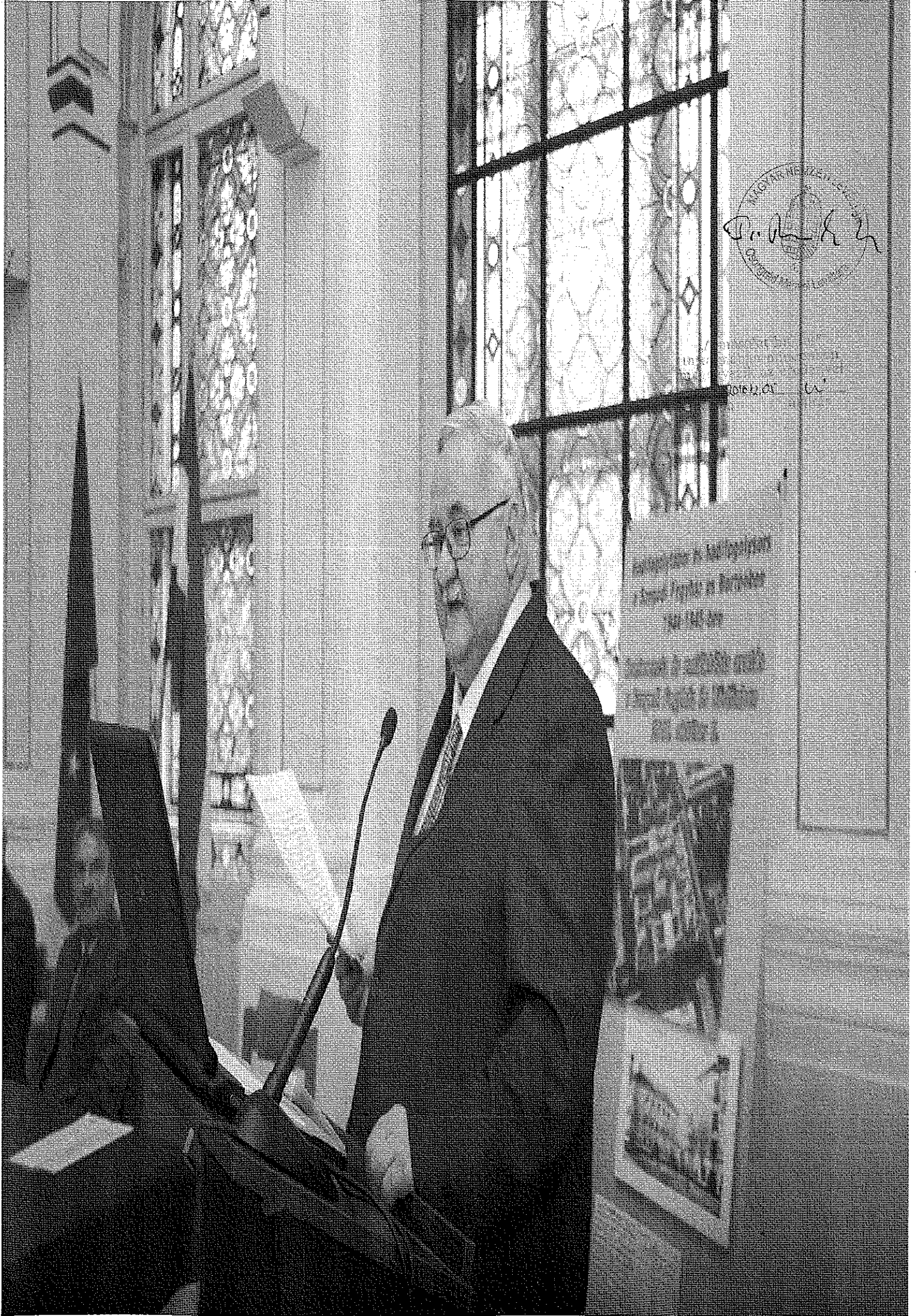

MAGYAR KÖZVETŐLELMÉNY
Győr-Ménfőcsanak

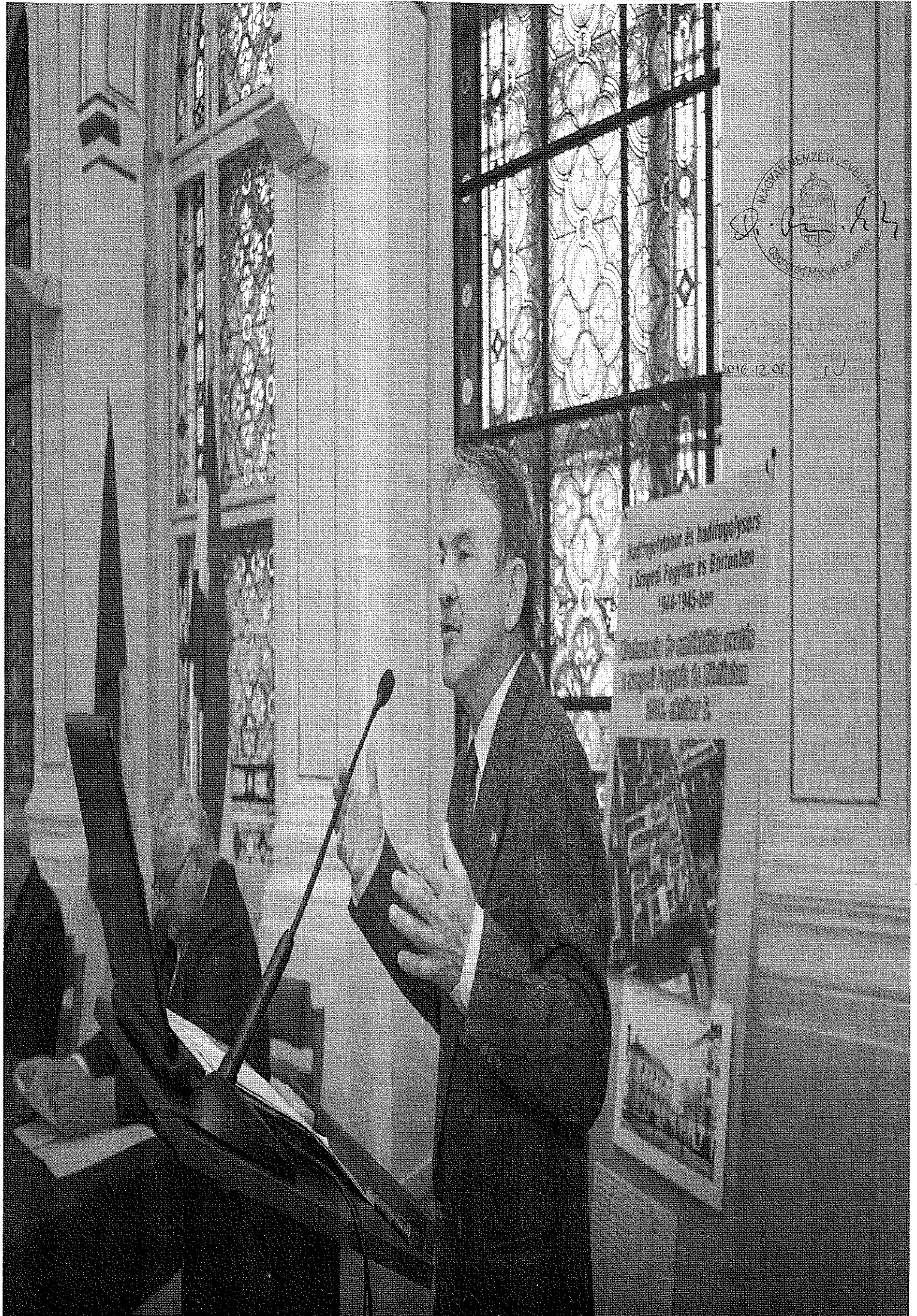
2016.12.01. W

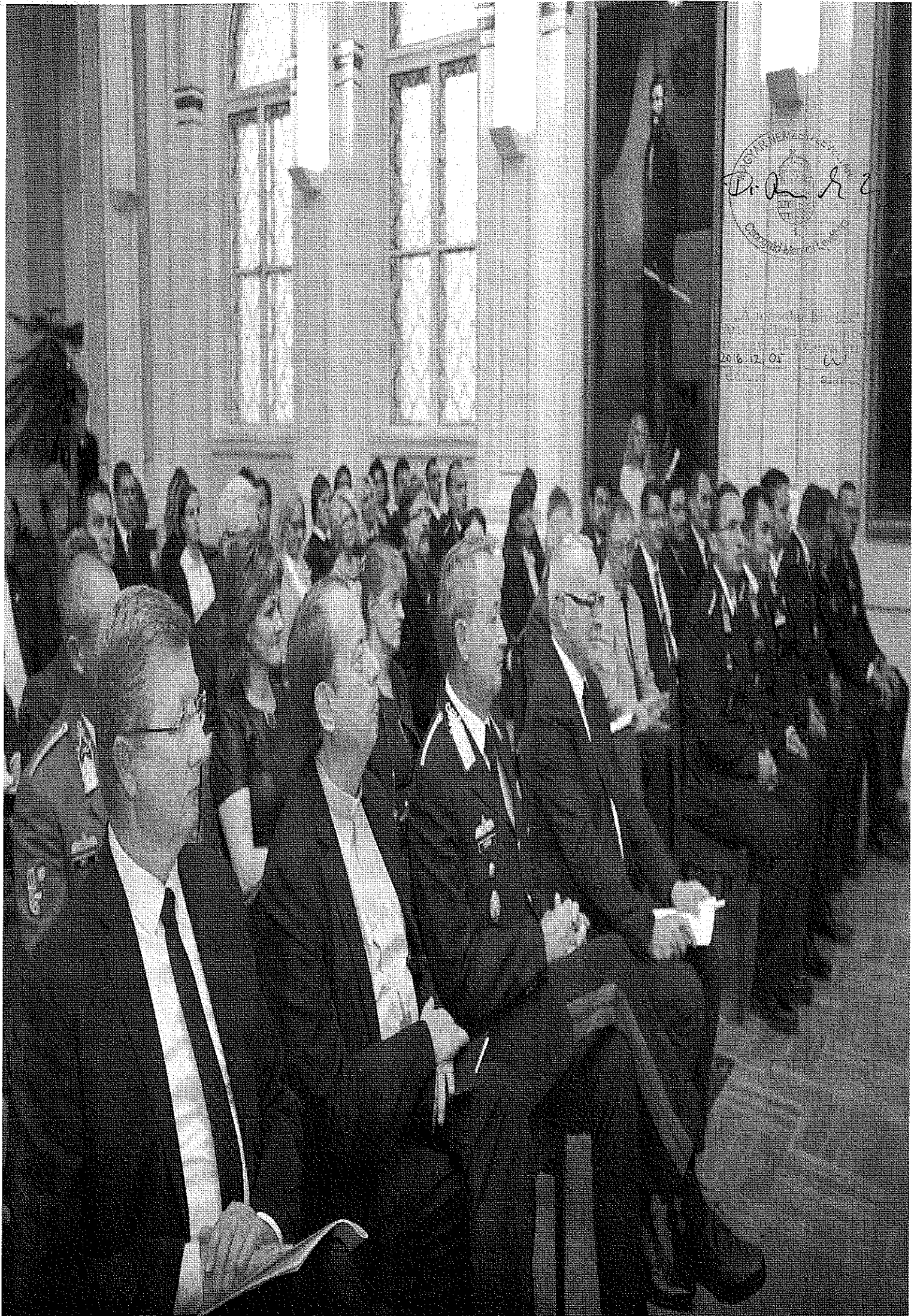

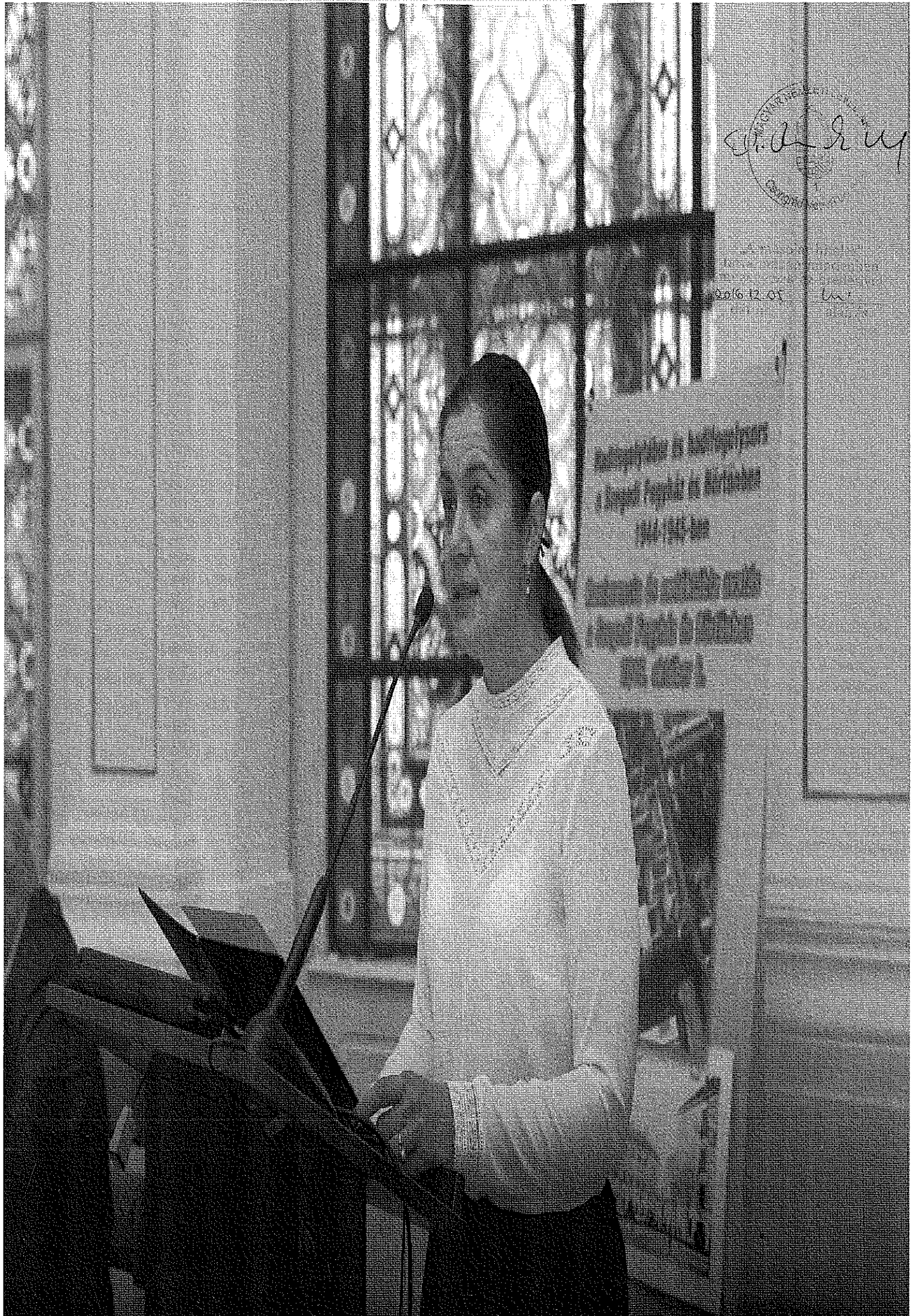
MAY 19 1962
Dr. [Signature]
MAY 19 1962

MAY 19 1962

2016.12.01
Lm
Circular stamp with signature and date

Poster with text, partially illegible